

ZDRAVOTNÍ POMŮCKY PRO PÉČI O DLOUHODOBĚ NEMOCNÉ PACIENTY

Při propouštění z nemocnice dostane pacient velké množství informací. Recepty na léky dostává většinou při propuštění, ale se zdravotnickými prostředky (ZP) a poukazy na ně to bývá těžší. Teprve když se pacient ocitne doma, začíná zjišťovat, co vlastně potřebuje.

V článku se zaměřím na několik základních skupin ZP, které mohou pacienti využít.

ABSORPČNÍ POMŮCKY

Inkontinence je samovolný únik moči nebo stolice a může postihnout každého z nás v jakémkoliv věku. Absorpční pomůcky při tomto onemocnění jsou velmi dobře dostupné a v domácím ošetření jsou hrazeny v plné výši. Podle stupně inkontinence, který vždy diagnostikuje lékař (lehká, střední, těžká), zvolíme pomůcku, která je pro pacienta nejvhodnější – vložky, vložné pleny nebo plenkové kalhotky. U vložek vždy upozorníme na dostatečně fixační spodní prádlo. Při výběru plenkových kalhotek je důležité, zda si pacient tuto pomůcku bude navlékat sám, nebo mu ji bude dávat někdo jiný. Pro mobilní pacienty jsou určeny tzv. mobilky, které vypadají jako „normální“ spodní prádlo. Manipulace s nimi je velmi jednoduchá, jejich nevýhodou je jejich vyšší cena.

Pokud je pacient špatně pohyblivý a nestihne dojet na toaletu, nebo ji má těžce přístupnou, lze tuto situaci zjednodušit postavením „gramofonu“ – klozetového křesla – do místnosti. Tato křesla se prodávají v nejrůznějším provedení (cena se pohybuje okolo 2 500 Kč), jsou vyrobená z hygienických materiálů, které se snadno udržují.

Při ošetřování pacientů trpících inkontinencí je nezbytnou součástí péče o hygienu. Kosmetické přípravky, které používáme, by měly být vyrobeny speciálně k tomuto účelu, jelikož pokožka je často vystavena nepříjemným okolním vlivům (agresivní moč, stolice).

Pokud není možné pacienta umýt klasickým způsobem, jsou k dispozici speciální pěny, které nahradí vodu. Pěnu nastříkáme přímo na znečištěnou pokožku a pak pouze setřeme. Nesmíme také zapomenout na možný vznik opruzenin, kdy intimní partie ošetříme speciálním kožním ochranným krémem (většinou s obsahem zinku), který vytvoří bariéru proti poškození pokožky.

Absorpční pomůcky a ostatní

Pomůcka	Preskripční omezení	Limity od pojišťovny
I. stupeň inkontinence	PRL, GER, NEU, URN	Finanční 550 Kč/1 měs.
II. stupeň inkontinence	PRL, GER, NEU, URN	Finanční 900 Kč/1 měs.
III. stupeň inkontinence	PRL, GER, NEU, URN	Finanční 1 400 Kč/1 měs.
Toaletní křeslo	NEU, ORT, REH	Nutnost schválení RL
Lahev na moč	PRL, CHI, NEU	1x za 3 roky
Podložní mísa	PRL, CHI, NEU	1x za 3 roky

zdroj: číselník ZP761 (platný od 1. 8. 2010)

Eva Turjaková Lékárna FN Na Bulovce, Praha

Ošetřování nemocného v domácím prostředí je vždy lepší, a jedná-li se o dlouhodobě nemocného nebo seniora, platí to dvojnásob. Jakým způsobem zpříjemnit nejen jemu samotnému, ale i jeho okolí pobyt doma, jaké zdravotní pomůcky použít, které jsou hrazeny pojišťovnou a které si musíme zaplatit sami a mnoho dalšího najdete v tomto článku.

Tyto přípravky nejsou hrazeny pojišťovnou a musí si je pacienti platit v plné výši.

LOKOMOČNÍ POMŮCKY

Lokomoční pomůcky jsou prostředky, které usnadňují pacientovi pohyb.

Pokud je pacient upoután na lůžko a je to jen trochu možné, vždy se snažíme o to, aby vstal z postele a pohyboval se. Jaké pomůcky nám to usnadní? Berle a hole se staly běžnou součástí života většiny seniorů, proto se spíše zaměřím na jiné pomůcky – chodítka.

Berle, hole, chodítka

Pomůcka	Preskripční omezení	Limity od pojišťovny
Berle podpaňní	PRL, CHI, NEU, ORT, REH	1x za 2 roky
Berle francouzské	PRL, CHI, NEU, ORT, REH	1x za 2 roky
Hole	PRL, CHI, NEU, ORT, REH	1x za 3 roky
Chodítka	NEU, ORT, REH	1x za 5 let
Chodítka		Nutnost schválení RL

zdroj: číselník ZP761 (platný od 1. 8. 2010)

Pokud je pacient hospitalizován a v nemocničním zařízení s chodítkem již pracuje (chodí), je situace jednoduchá. Většinou lze takovou pomůcku bez problémů koupit v nejbližší zdravotnické prodejně (ceny se pohybuje od 1 000 Kč). Co ale v případě, že chceme pomůcku koupit a nemáme s tím žádnou zkušenost? Jak zvolit tu nejlepší?

Zaměříme na to, kde bude pacient s chodítkem chodit – zda doma, nebo venku.

Je v domácím prostředí dostatek místa? Šíře chodítka musí být menší než šíře dveří. Kolik měří pacient? I přesto, že jsou všechna chodítka výškově nastavitelná, hraje i výška pacienta určitou roli.

Jaká je celková pohyblivost pacienta? Volíme pevné chodítka (čtyři opěrné body), nebo chodítka se dvěma předními kolečky.

Nebude doma chodítka překážet? Kromě pevných chodítek jsou k dostání i skládací (ta jsou většinou dražší).

Chodítka na ven vidáme stá-

le častěji a stávají se běžnou součástí vycházek převážně seniorů – tato chodítka mají nákupní košík, dají se zároveň použít i jako lavička, a v neposlední řadě jsou i finančně poměrně dostupná (cena se pohybuje od 2 500 Kč).

VYBAVENÍ KOUBELEN A TOALET

Koupelnu a toaletu má doma každý z nás, používáme tyto místnosti bez většího zamýšlení. Pokud se stane nějaký úraz, ochrnutí nebo s přibývajícím věkem nám některé jinak běžné činnosti začínají dělat stále větší potíže, začínáme hledat pomoc, jak vše zjednodušit.

Na vanu se může dát sedačka. Tady je důležitá šířka vany a samotná váha pacienta. Sedačka se dává buď přímo přes okraj vany (nejběžnější), nebo ji lze částečně zapustit (tzv. závěsná) nebo je i stolička do vany (s přísavkami) – ceny se pohybují okolo 1 000 Kč.

Dalším typem jsou zvedáky do vany, která jsou finančně náročnější a méně běžná.

Do sprchových koutů se vyrábějí nejrůznější sedačky – pevné nebo sklopné, popřípadě i jízdny – vozíky, židle, křesla.

Dalšími pomůckami, které mohou zlepšit komfort při každodenní hygieně, jsou nejrůznější madla, stoličky, ... tyto však pojišťovna nehradí.

Neméně důležitou součástí našeho života je toaleta. Uvědomují si to hlavně pacienti, kteří mají potíže se vstáváním (např. po totální endoprotéze), kdy velkou roli hraje výška toalety – nejjednodušším způsobem je její vyvýšení pomocí tzv. nástavce na WC. Tyto pomůcky jsou typizované a pasují na standardní toaletu. Důležitou úlohu hraje správná výška – nástavce se vyrábějí ve velikostech 5, 8, 10, 11, 15 cm (cena se pohybuje od 500 Kč).

Jak je zřejmé, zdravotních pomůcek je velká řada a určitě každý si najde tu svou, která mu pomůže zvládat ty nejběžnější úkony. Řada těchto pomůcek je hrazena z veřejného zdravotního pojištění (některé plně, jiné částečně), a tudíž celá finanční zátěž neleží na pacientovi. S výběrem nejvhodnější pomůcky vám určitě ochotně pomohou v každé zdravotnické prodejně, kde je k tomu vyškolený personál.

Vybavení koupelen a toalet

Pomůcka	Preskripční omezení	Limity od pojišťovny
Sedačka do vany	NEU, ORT, REH	1x za 5 let
Zvedák do vany	NEU, ORT, REH	1x za 10 let
Sedačka do sprchy	NEU, ORT, REH	1x za 5 let
Nástavec na WC	NEU, ORT, REH	1x za 3 roky
Stolička k vaně	Bez úhrady pojišťovny	
Madla	Bez úhrady pojišťovny	

zdroj: číselník ZP 761 (platný od 1. 8. 2010)

